

Ik leer je
door het vuur
te gaan
voor iemand,
en voor aap
te staan

Ik leer je liedjes van verlangen, en aan je apenstaartje hangen

47 verdichte dierenverhalen van **Bette Westera** met prenten van **Sylvia Weve** Uitgeverij Gottmer

AASGIER ¹

BEVER ²

BIJEN ³

DAS ⁴

DOLFIJN ⁵

DUIF ⁶

DUIZENDPOOT ⁷

EEND ⁸

EENDAGSVLIEG ⁹

EKSTER ¹⁰

GANS ¹¹

GLIMWORM ¹²

HEGGENMUSSEN ¹³

KAMELEN ¹⁴

KAMELEON ¹⁵

KANGOEROE ¹⁶

KIKKER ¹⁷

KOE ¹⁸

KOEKOEK ¹⁹

KONIJNEN ²⁰

KWAL ²¹

KWARTEL ²²

LEMMINGEN ²³

MANDRIL ²⁴

MEEUW 25

MOL 26

OCTOPUS 27

OESTER 28

OOIEVAAR 29

PANTOFFELDIER 30

PIMPELMEES 31

PINGUÏN 32

REIGER 33

SCHAAP 34

SCHARRELKIP 35

SLINGERAAP 36

SPONS 37

SPREEUW 38

STRUISVOGEL 39

VINK 40

VISSEN 41

VOGELSPIN 42

WANDELENDE TAKKEN 43

WATERTOR 44

WIELEWAAL 45

ZAAGVIS 46

ZEESTER 47

Een aasgier uit het wilde Westen
was makelaar in vogelnesten.
Hij kocht ze op voor weinig geld
en wie er eentje had besteld
of wie er eentje wilde kopen
kwam langs. Zijn zaak was altijd open.

Daar kwam de emoe aangerend.
Ze zei: 'Ik ben geen nest gewend,
maar daar ik mij ga installeren
wil ik er wel eens een proberen.
Doe mij het laagste type maar.
Ik lijd aan hoogtevrees, vandaar.'
Ze nam het nest, ze liet een veer
en zei: 'Bedankt. Tot ziens, meneer.'

Toen kwam de ara aangefladderd.
Zijn oude nest was afgebladderd
en alle twijgen waren stuk.
De aasgier zei: 'Met wat geluk
vliegt u meteen wat hogerop.
Wat zou u denken van de top
van een van deze oleanders?
Niet al te duur en heel iets anders
dan u gewend bent, waar of niet?'
De ara zei direct: 'Ik bied
vier veren plus mijn oude nest.
Eén nu en volgend jaar de rest.'
'Nee,' zei de gier, 'meteen betalen.
Ik zal alvast de sleutel halen.'
Dat was de ara wel wat waard:
hij trok vier veren uit zijn staart.
Het was een zielige vertoning,
maar ja, hij had zijn nieuwe woning.

Toen kwam de pauw voorbij. Zijn nest
was groot en op zichzelf nog best
geschikt voor jaren woongemak.
Hij zag de aasgier staan en sprak:
'Mijn nest begint mij te vervelen.
Verkoopt u soms ook luchtkastelen?'
'Natuurlijk,' zei de aasgier snel,
'ik heb er boven nog een stel.
Ik zal ze even voor u halen.
Maar denk erom: meteen betalen!'

De gier kwam terug met in zijn klauw
twee luchtkastelen: hemelsblauw
en klatergoud, met baldakijnen
en nevelslierten als gordijnen
en met een trap van duizend treden
om te ontsijgen aan het heden.
'Ik neem ze,' riep de pauw verrukt.
Hij werd volkomen kaalgeplukt
en kreeg de nesten van zijn dromen.
Alleen: hij is er nooit gekomen.
Want luchtkastelen liggen niet
dichtbij, maar ver in het verschiët.
Een onbereikbaar ideaal
voor wie geen veren heeft. Wie kaal
en leeggeplukt is in dit leven,
zoals die pauw, kan niet meer zweven.
Hoe zielig hij het zelf ook vond:
hij zat voor altijd aan de grond.

Hij is gaan klagen bij de gier.
Die zei kortaf: 'Ja hoor eens hier,
u kunt in deze zaak niet ruilen.'
De kale pauw begon te huilen,
een dikke traan uit ieder oog.
Hij zei: 'Uw nesten zijn te hoog.
Nog hoger dan de hoogste bomen.
Ik kan er helemaal niet komen.'
'Vanzelf niet,' ging de aasgier door,
'daar zijn het luchtkastelen voor.'
Toen duwde hij de pauw naar buiten.
'Dag pauw, ik ga mijn handel sluiten.
Ik zit niet langer in de nesten.
Dag kale pauw, het allerbeste.'

De pauw moest gaan. Hij had geen keus.
Hij snoot nadrukkelijk zijn neus
en droogde zijn betraande ogen.
Niets aan te doen: hij was bedrogen!
Alleen door wie? Dat was de vraag.
Daar vecht hij mee tot op vandaag.

En hoe het afliep met de gier?
Die heeft inmiddels ver van hier
een handeltje in dure kleren,
prullaria en... pauwenveren.

A watercolor illustration of a beaver dam in a forest. The dam is built with logs and branches, with water flowing over it. The background shows a dense forest with green and brown foliage. The style is soft and painterly.

Diep in de Biesbosch daar woonde een bevertje.
'Everhart' luidde zijn naam.
Andere bevertjes noemden hem Evertje.
Dat is een betere naam voor een bevertje.
Evertje woonde tezaam

met andere bevertjes in een natuurgebied
waar haast geen sterveling kwam.
Daar waar de mens van de schone natuur geniet,
blij dat hij even geen auto's of buren ziet,
daar bouwde Evert een dam.

Beventjes houden van knagen aan stammetjes.
Hoor maar eens wat een geknaag!
Beventjes bouwen graag dijken en dammetjes.
Dammen van takken en dijken van stammetjes.
Bouwen doen bevertjes graag.

Evertje zat op een nacht aan de waterkant.
Diep in de nacht, stel je voor.
Keek naar zijn dammetje, keek naar de waterstand.
Kon al verschillende nachten niet slapen, want
iets in hem knaagde maar door.

'Denk je dat stammetjes iets om te eten zijn?'
knaagde een stem in zijn kop.
'Wacht maar tot straks al je tanden versleten zijn!'
Evertje Bever, dat zal je geweten zijn,
Evertje, hou ermee op!

Wil je de helft van de Biesbosch verknagen dan?
Denk je eens in, zo'n verlies
is meer dan dit prachtige landschap verdragen kan.
Heus, jij knaagt meer dan een motorzaag zagen kan.
Straks is er enkel nog Bies

en nergens meer bosch. Dat zou zonde zijn, Evertje.
't Is toch zo'n kostbaar gebied.
'Ja maar,' zei Evert, 'ik ben toch een bevertje?'
Luister nou, Evertje Bever, dit levert je
evenveel spijt als verdriet.

'Denk je dat echt?' zuchtte Evert. 'Wat jammer nou.
Beventjes houden van hout.
Als ik geen dijken en als ik geen dammen bouw,
als ik geen bomen en takken en stammen zou
knagen, dan was er iets fout.

Beventjes bouwen nu eenmaal graag dammetjes –
dat maakt een bever apart.
Als ik van God niet mocht knagen aan stammetjes,
zou ik als schaap zijn geschapen, met lammetjes,
dartel en zacht, wit en zwart.'

'Juist.' En dát was de stem van zijn hart!

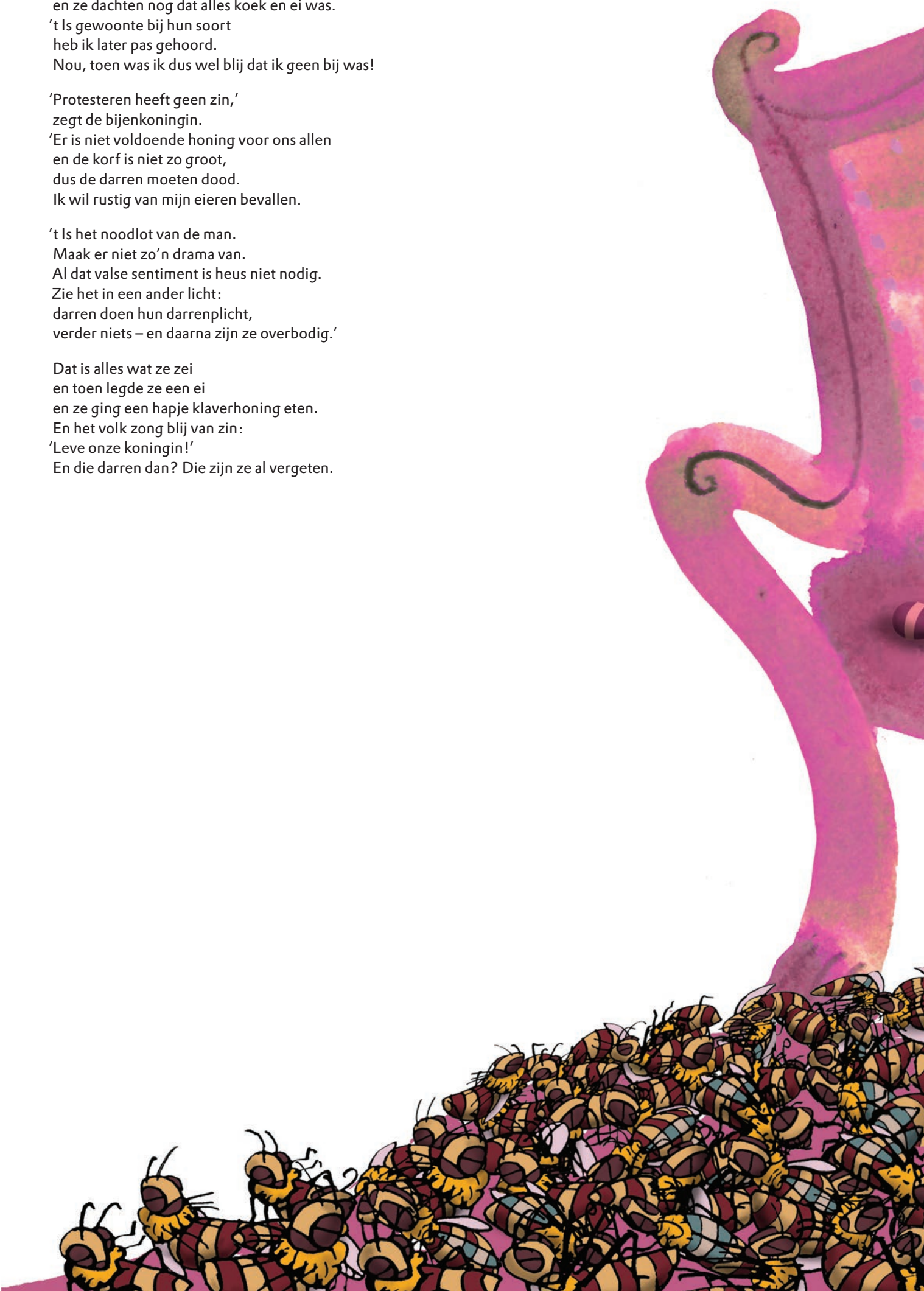
Zeg, heb je 't al gehoord,
van die vreselijke moord,
van die vreselijke moord in Gilze-Rijen?
Je begrijpt niet hoe het kan:
meer dan dertienhonderd man,
meer dan dertienhonderd darren (dat zijn bijen).

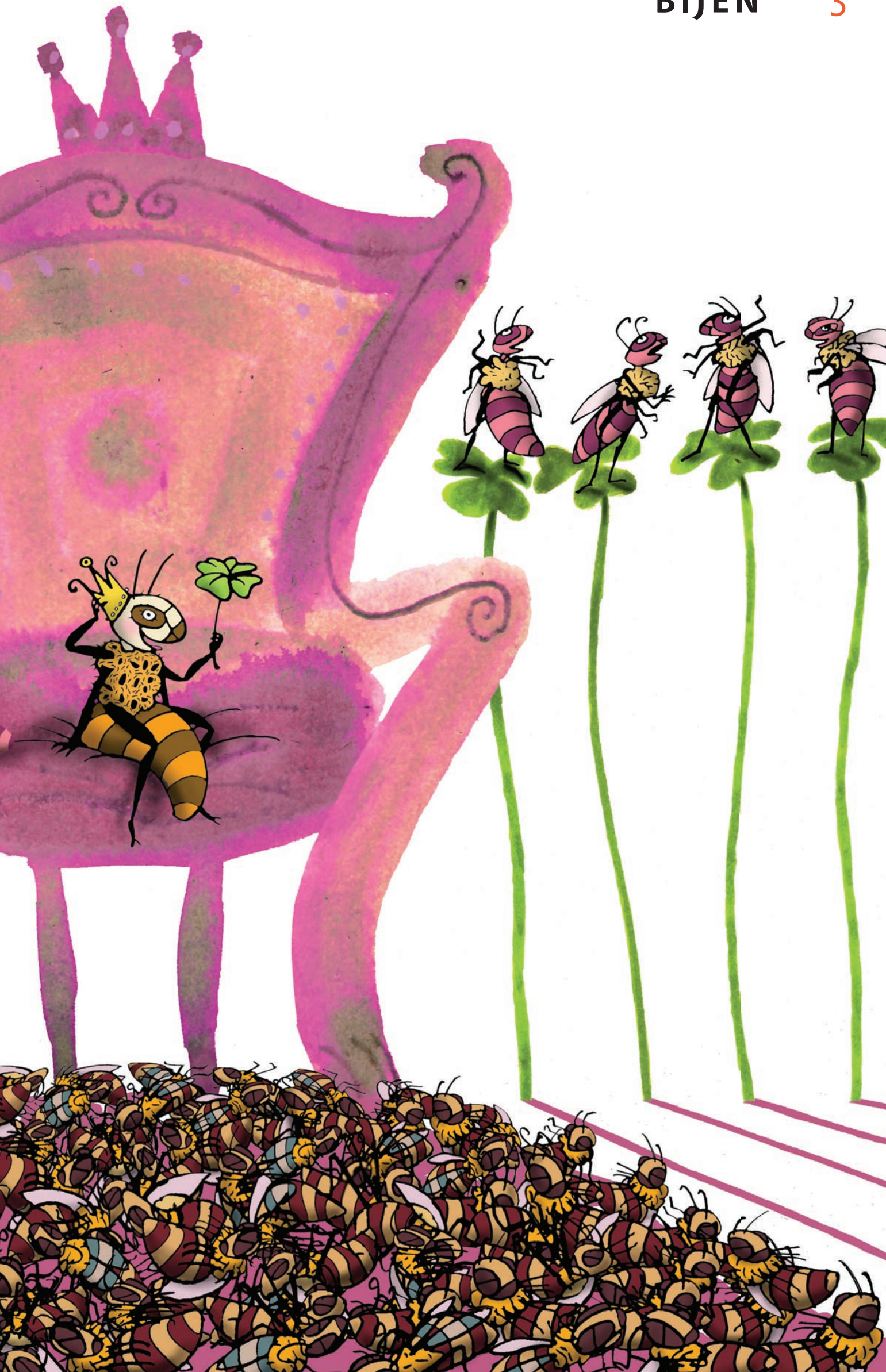
Al die darren zijn vannacht
door hun koningin geslacht,
en ze dachten nog dat alles koek en ei was.
't Is gewoonte bij hun soort
heb ik later pas gehoord.
Nou, toen was ik dus wel blij dat ik geen bij was!

'Protesteren heeft geen zin,'
zegt de bijenkoningin.
'Er is niet voldoende honing voor ons allen
en de korf is niet zo groot,
dus de darren moeten dood.
Ik wil rustig van mijn eieren bevallen.

't Is het noodlot van de man.
Maak er niet zo'n drama van.
Al dat valse sentiment is heus niet nodig.
Zie het in een ander licht:
darren doen hun darrenplicht,
verder niets – en daarna zijn ze overbodig.'

Dat is alles wat ze zei
en toen legde ze een ei
en ze ging een hapje klaverhoning eten.
En het volk zong blij van zin:
'Leve onze koningin!'
En die darren dan? Die zijn ze al vergeten.

'Ik wou,' zei Isidorus Das,
'ik wou dat ik een vlinder was.
Met vleugels van fluweel, in zachte kleuren,
als een betoverend gedicht,
zo schoon. Dan was ik vederlicht
als lucht. Maar ja, dat zal wel nooit gebeuren.'

'Ik wou,' zei Doortje Dagpauwoog,
'ik wou dat ik iets minder vloog.
Niet nooit, o nee, dat niet. Alleen iets minder.
Wat vaste grond onder de voet
is op zijn tijd toch wel eens goed.
Zelfs voor een vluchtig wezen als een vlinder.'

En toen ontmoetten zij elkaar
toevallig. En al klinkt het raar:
ze werden smoorverliefd, van beide kanten.
Ze fluisterden: 'Ik hou van jou.'
En Isidorus zette gauw
hun huwelijksadvertentie in de kranten.

Het bruiloftsfeest werd groots gevierd.
De slingeraap had 't bos versierd
met vlaggetjes en kleurige ballonnen.
Er was muziek en uiteraard
champagne en frambozentaart.
En in de bomen hingen lampionnen.

En toen de bruiloft was geweest,
zei Isidorus Das bedeesd:
'Ik heb een bed met donzige matrasjes...'
Daar speelden zij het liefdesspel.
En na een week of wat, jawel,
was er een nest vol vlugge vlinderdasjes.

Er woonde eens, hier ver vandaan,
diep in de Stille Oceaan,
een deftige dolfijn, die heel beroemd was.
Een wonderdokter: elk probleem,
van wintertenen tot eczeem,
genas hij voor het maar bij naam genoemd was.
Hoe deed hij dat? Hoe kwam hij tot die fraaie resultaten?
Gewoon door in dolfijnentaal met zijn patiënt te praten.

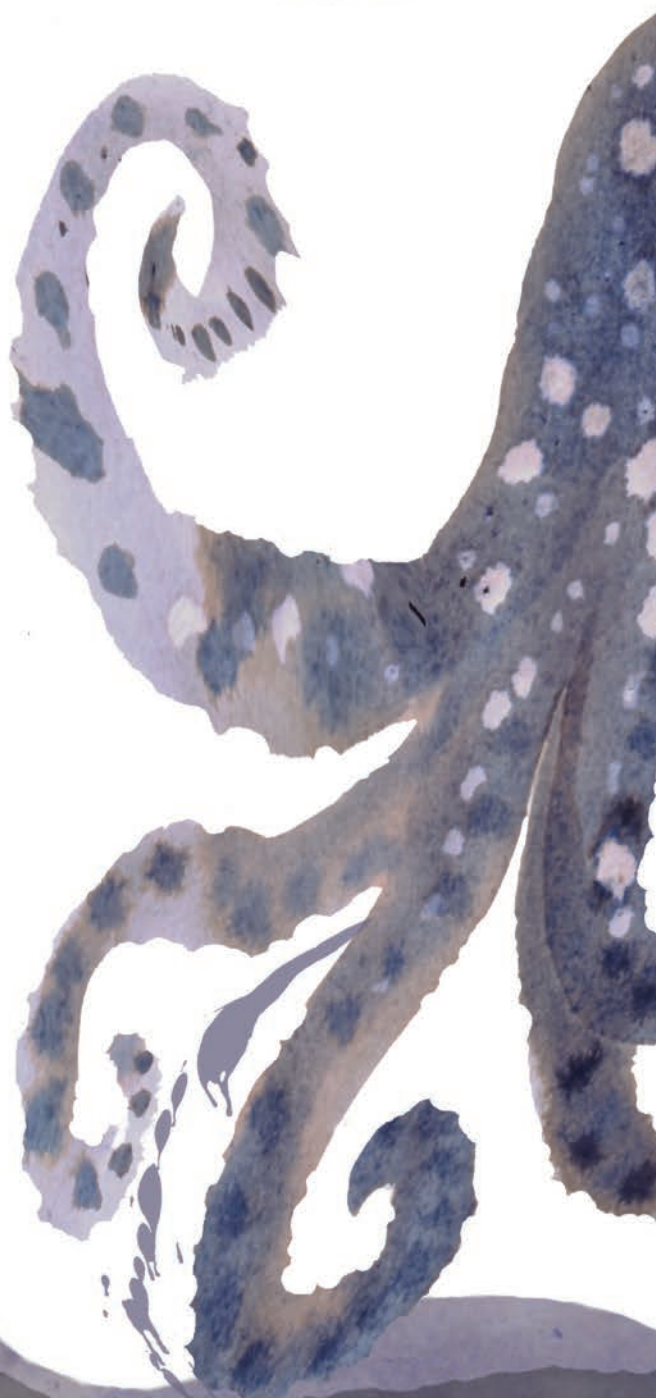
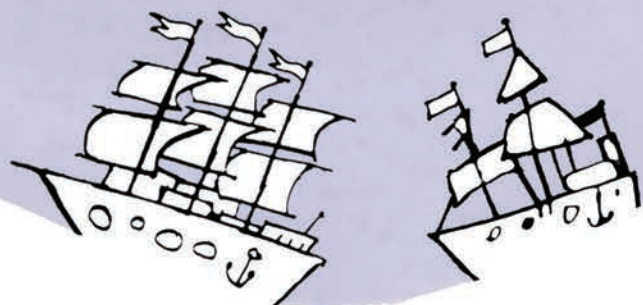
Een goed gesprek, had hij gemerkt,
is heel genezend en het werkt
bij alle soorten ziekten en gebreken.
Consulten in dolfijnentaal
genezen bijna elke kwaal;
dat is proefondervindelijk gebleken.
De zieken stonden in de rij. Ze stroomden toe bij horden,
om beter en gezonder en gelukkiger te worden.

De walvis vond zichzelf te dik.
'Och,' zei de dokter, 'wie ben ik
om daar als arts het mijne van te vinden?
Ik heb een olifant gekend
waar u beslist nog slank bij bent,
al wil ik daar geen oordeel aan verbinden...'
'Ik dank u,' zei de walvis, 'o, ik dank u voor uw woorden.
Dit is het positiefste wat ik ooit van iemand hoorde!'

Een oude inktvis sprak verward:
'Ik zie de hele wereld zwart.'
'Kom, kom,' zei de dolfijn, 'niet overdrijven.
U ziet gewoon uw eigen inkt.
U moet, voor u erin verdrinkt,
beginnen uw memoires op te schrijven.'
'Ik dank u,' zei de inktvis, 'wat een heldere gedachte.
Ik ga meteen beginnen, ik kan bijna niet meer wachten!'

De orka brulde agressief:
'De vrouwtjes vinden mij niet lief!'
(Geen wonder als je hoorde hoe hij snauwde.)
De dokter zei: 'Een vrouwtje kan
niet leren houden van een man
die niet geleerd heeft van zichzelf te houden.'
'Natuurlijk!' riep de orka. 'Maar natuurlijk, inderdaad.
Tenslotte ben ik zelf het liefste dier dat er bestaat!'

Dat zei de dokter allemaal –
al jaren – in dolfijnentaal,
waardoor de meeste dieren niets verstonden
van zijn consulten. Maar het gaat
tenslotte om het resultaat.
Ze luisterden met openstaande monden,
met hart en ziel, met huid en haar, ja met hun hele wezen.
En als hij klaar was, voelden zij zich helemaal genezen.

DOLFIJN

Maar och, de dokter werd zo moe
van dat hoogdravende gedoe,
van al die hoogst bemoedigende woorden,
van al die dure dokterspraak,
van al die uiterst goede raad,
van al die zieken die zijn rust verstoorden.
En toen de kreeft kwam klagen over spierpijn in haar scharen,
toen riep hij in dolfijntaal, met deftige gebaren:

'Konijnenkeutels! Hondenpoep!
Spinazietaart! Tomatensoep!
Wilt u wat slagroom op uw bruine bonen?'
Hij keek bezorgd en sprak beleefd:
'U stelt zich aan, mejuffrouw kreeft.
De uil zat in de olmen! Kekkepone!'
'Natuurlijk,' zei de kreeft. 'O dank u wel, het is een wonder!
Ik voel me dankzij dit gesprek meteen een stuk gezonder.'

En toen de oester bij hem kwam
met klachten over oesterzwam,
zei hij vol medeleven: 'Halleluja,
mijn naam is haas, de bal is rond
en oesterzwammen zijn gezond.
Houdt u van Brahms? Ik heb het tegen u, ja!'
Geen dier dat hem verstond, maar ach, dat was niet aan de orde.
Ze bleven bij hem komen en ze bleven beter worden.

Ze bleven beter worden, je begrijpt niet hoe het kan.
Al werd de dokter zelf er nog het allerbeste van!

'Luister, m'n duifjes,' zei moedertje stadsduif weemoedig,
'grootvader postduif bezorgde vanavond een brief,
een brief van heer Tortel. Hij woont in Turkije, maar spoedig
komt hij naar ons toe, want hij vindt ons verschrikkelijk lief.

Tenminste dat schrijft hij. Hij kent jullie niet, moet je weten.
Ik heb hem ontmoet op vakantie. Hij was toch zo knap.
Hij nam me mee uit naar de zee en we gingen uit eten
en naar de moskee. Op de zevende tree van de trap,

gezellig temidden van tientallen andere tortels,
daar woonde hij. Reuze romantisch. En toen ik daar kwam,
toen vroeg hij meteen: "Blijf je bij me?" Maar weet je, mijn wortels
zijn hier, in de goot van ons eigen Paleis op de Dam.

Met pijn in mijn hart ben ik toen weer naar Mokum gevlogen,
hoewel het me daar in Turkije best aardig beviel.
Ik zie nog die tedere blik in zijn donkere ogen.
Zijn afscheids-roekoe sneed mij pijnlijk en diep door de ziel.

Nu schrijft hij een brief over dat hij mij niet meer kan missen
en dat hij een vader wil zijn voor zijn jongen, jawel.
En dat hij het vreselijk moeilijk vond om te beslissen,
maar dat hij in Mokum komt wonen, al tamelijk snel.

Hij is jullie vader, m'n duifjes. Ik wil jullie vragen:
ontvang hem een beetje beleefd en doe niet al te nurks.
Laat zien hoe een duif op de Dam zich behoort te gedragen.
Zeg netjes: "Urku." Dat betekent hallo in het Turks.

Nog twee nachtjes slapen, m'n duifjes, nog twee lange nachten.
Ik wou dat hij morgen, of liefst nog vanavond al kwam.
Ik heb hem ontzettend gemist. O, ik kan haast niet wachten.
Nog twee nachtjes slapen, dan woont hij bij ons op de Dam.'

En twee dagen later, jazeker, toen is hij gekomen.
Hij had maar één koffertje bij zich en wat kwam daar uit?
Een sluier van zijden brokaat voor de vrouw van zijn dromen,
en kijk, voor zijn kindertjes ieder een zakje Turks fruit.

Ze zijn nog diezelfde namiddag getrouwd, ja waarachtig.
Eerst op het stadhuis en daarna op het dak van de kerk.
En grootvader duif hield natuurlijk een toespraak, zo prachtig:
'Turkije is ver, maar de liefde, de liefde is sterk!'

